

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 03.02.2025

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 03.02.2025

Lahden kaupunkiseudun ja valtion välisen innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen päivitys loppukaudelle 2021-2027

751/00.05.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kasvupalvelujohtaja Henna Eskonsipo-Bradshaw, p. 044 482 0838

Päätös

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Lahden kaupunkiseudun ja valtion välisen innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen päivityksen.

Perusteluosa

Lahden kaupunkiseutu ja valtio solmivat innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen vuosille 2021–2027 (KH 25.1.2021).

Väliarvioinnin yhteydessä loppuvuonna 2024 työ- ja elinkeinoministeriö ja Lahden kaupunki ovat neuvotelleet Lahden kaupunkiseudun innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen painopisteiden päivityksestä loppukaudelle 2025–2027.

Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksien tausta

Hallitus on asettanut tavoitteeksi nostaa Suomen tutkimus- ja kehittämismenojen osuus nykyisestä 3,1 prosenttiin

bruttokansantuoteosuudesta 4 prosenttiin 2030 mennessä. Tähän pääsemiseksi tarvitaan yhteistä näkemystä ja missioita, kunnianhimoisempaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (TKI-toimintaa) sekä investointeja niin julkiselta kuin yksityiseltä sektorilta.

Valtioneuvosto on kesäkuussa 2024 hyväksynyt T&K-rahoituksen monivuotisen suunnitelman, joka on valmisteltu parlamentaarisen työryhmän suositusten mukaisesti. Suunnitelman yhtenä keskeisenä tavoitteena on palauttaa toimijoiden yhteistyö Suomen TKI-toiminnan keskeiseksi vahvuudeksi, lisätä erityisesti yritysten TKI-toimintaa ja samalla edistää ennakkoluulotonta ja kunnianhimoista innovaatioajattelua ja -toimintaa. Yhteistyötä lisätään ja vahvistetaan läpi koko suomalaisen TKI-järjestelmän.

Korkeatasoinen osaaminen on perusta, jolle tavoitteiltaan kunnianhimoista ja alueiden vahvuudet hyödyntävää, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja yhteiskunnan uudistumista tukevaa innovaatiotoimintaa voidaan rakentaa. Valtion ja kaupunkien väliset ekosysteemisopimukset ovat olennainen osa kumppanuusmallia, jonka tavoitteena on vahvistaa julkisen ja yksityisen sektorin välistä TKI-yhteistyötä.

Ekosysteemisopimukset on solmittu pääkaupunkiseudun sekä muiden yliopistokaupunkien ja yliopistokeskuskaupunkien kanssa. Mukana ovat Helsinki, Espoo, Vantaa, Tampere, Turku, Oulu, Rovaniemi, Vaasa, Joensuu, Kuopio, Jyväskylä, Lappeenranta (ml. Imatra), Lahti, Pori, Seinäjoki, Mikkeli, Kajaani (ml. Sotkamo) ja Kokkola.

Sopimuksen tavoitteet

Ekosysteemisopimusten kantavana ideana on innovatiiviset ja edelläkävijyyttä tavoittelevat kaupungit, jotka omien vahvuuksien pohjalta hyödyntävät digitalisaation, uusien teknologioiden ja hiilineutraaliuden

tuomia mahdollisuuksia ja siten vauhdittavat elinkeinoelämän uudistumista ja kestävästä kaupunkia.

Sopimuksilla vahvistetaan vetovoimaisten osaamiskeskittymien ja innovaatioympäristöjen rakentumista sekä suomalaisten toimijoiden kytkeytymistä kansainvälisiin TKI-verkostoihin ja arvoketjuihin.

Sopimuksilla kehitetään innovaatiotoiminnan ekosysteemejä eli tiiviitä yhteistoimintaverkostoja, vahvistetaan osaamiskärkiä sekä lisätään tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuutta

kaupunkilähtöisesti. Keskeisinä keinoina ovat kaupunkikehityshankkeet, innovatiiviset julkiset hankinnat, tutkimustulosten hyödyntäminen, uudet liiketoimintaekosysteemit, start-up -yhteisöt sekä osaamisen vahvistaminen kansainvälisten osaajien avulla. Toimenpiteiden odotetaan luovan uutta paikallista kehitysdynamiikkaa, kansainvälisesti merkittäviä uusia kasvuavauksia sekä kaupunkien välisen yhteistyön tiivistymistä sopimuksen painopistealueilla.

Lahden sopimuksen strategiset painopistealueet 2025–2027

Lahdesta tuli Suomen uusin yliopistokaupunki vuonna 2019, kun LUT-yliopistosta tuli Lappeenrannan ja Lahden teknillinen yliopisto. LUT-yliopiston rohkean kasvun myötä Lahti on kehittynyt ja kasvanut nopeasti ensimmäisten yliopistokaupunkivuosien sekä ekosysteemisopimusvuosien aikana uusilla yliopisto-opiskelijoilla, tutkijoilla ja henkilökunnalla. Alueella on myös lähtenyt liikkeelle kansainvälisesti merkittäviä korkeakoulujen ja yritysten TKI-toiminnan innovaatiokeskittymiä mm. sähköisessä liikenteessä ja elintarviketeollisuudessa.

Ekosysteemisopimuksen päivitys tunnistaa Lahden seudun viime vuosien uudistumisen ja uudet TKI-kyvykkyydet, joita vahvistamalla on mahdollista kiihdyttää koko Suomen kasvua ja kilpailukykyä.

Lahden seudun strategiset painopistealueet loppukaudella 2025–2027 ovat:

- *Sähköinen liikenne*
- *Kaupunkien hiilineutraali kiertotalous ja elintarvikeinnovaatiot*
- *Kansainvälinen urheiluliiketoiminta*

Näistä varsinaisia uusia päivityksen yhteydessä lisättyjä sisältöjä ovat sähköinen liikenne ja elintarvikeinnovaatiot.

Sopimuksen rahoitus

Valtio ja kaupunki yhdessä rahoittavat sopimuksen toteuttamista. Sopimusta rahoitetaan EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoituksella vuosina 2021–2027 (EAKR, ESR ja soveltuvien osin JTF). Tätä ennen sopimusten toimeenpanon käynnistystä rahoitetaan kansallisesta alueellisesta kehittämisrahasta (AKKE-raha).

Kaupunkiseudun rahoituskehys sopimuksen mukaiseen toimintaan osoitetaan TEM:n alueellisissa rahoitusjakopäätöksissä (AKKE-rahoitus ja EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoitus) pohjautuen sopimusohjeissa (TEM 24.6.2020) määriteltyihin kriteereihin. Lahden osalta myöntövaltuutus sopimusvuosina 2021–2024 on ollut 0,8 milj. euroa/ vuosi.

Ekosysteemisopimuksen kokonaisrahoituksessa sovelletaan ohjeellista jakosuhdetta, jossa paikallinen omarahoitusosuus (Lahden kaupunki ja muu julkinen rahoitus) on 40 % ja EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoituksen osuus 60 % (EU ja valtio).

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Tiedoksi: Päijät-Hämeen liitto

